

Seksuele bijwerkingen bij AP en een hoog prolactine in het bloed (hyperprolactineamie)

Een hoog prolactine kan, naast seksuele functiestoornissen, menstruatie ontregeling of stop en* verminderde fertiliteit, op de lange termijn een nadelig effect hebben op de botdichtheid en daarmee de botsterkte⁽¹⁾. Richtlijnen adviseren dosisverlaging of omzetting naar een prolactine-sparend antipsychoticum. De prolactinespiegel normaliseert binnen 96 uur na het verlagen, veranderen of stoppen van het antipsychoticum. Een andere behandelmogelijkheid is het toevoegen van een lage dosering aripiprazol (Abillify®) omdat dit prolactine verlaagt. Is dit geen optie dan is het advies om verlies van botsterkte op de lange termijn tegen te gaan door het toevoegen van de combinatie van vitamine D en calcium.

Seksueel functioneren kan daarnaast door veel factoren worden beïnvloed. Mogelijk wil patiënt(e*) gebruik maken van een consult bij een seksuoloog.

Een andere optie (bij mannen*) is het voorschrijven van tadalafil (Cialis®) of sildenafil (Viagra®) na somatisch akkoord van de huisarts.

Voordeel van tadalafil is de lange halfwaardetijd van 17 uur boven sildenafil met een halfwaardetijd van 4 uur. Het is echter iets duurder dan sildenafil. Tadalafil kost voor de patiënt € 5,14 per,- per 10 mg start dosering eigen bijdrage mits voorgeschreven in tabletten van 5 mg. Sildenafil kost € 3,90 euro voor 50 mg start dosering eigen bijdrage. Voor beide middelen geldt daar bovenop de afleverkosten van de apotheek, dit is voor de eerste uitgifte ongeveer 12 euro en daarna ongeveer 6 euro per keer. Bovendien moeten beide middelen in een minimaal aantal worden afgenomen.

Referentie

1. Meaney A. et al.,(2004) Effect of long term prolactin-raising antipsychotic medication on bone mineral density in patients with schizofrenia. *Br.J Psychiatry* 2004 184 503-8
2. Kosten medicatie; app receptprijs.

* Verwijderen indien niet van toepassing

Laatste revisie datum:

02-06-2016

Trefwoorden

Prolactine
Hyperprolactineamie
Seksuele bijwerkingen
Erectie stoornissen
Botdichtheid
Viagra